Een verbeterde eerstelijns gezondheidszorg voor patiënten met migratieachtergrond in België door een beter begrip van de verscheidenheid in medicinale culturen: een verkennend onderzoek

Haio: VERBEECK Iris , KUL
Promotor: KEUNE Hans , U.A.
Praktijkopleider: Braeckmans Inge , DE MEESTER Johan , HEYMAN Stephan , MOEYERSOONS Jean-Pierre

Context: De Euro Health Consumer Index plaatst het Belgische gezondheidszorgsysteem op een vijfde plaats betreffende kwaliteit van zorg door consumenten. Ondanks deze hoge score presteert ook België niet optimaal op vlak van gelijke toegang tot de gezondheidszorg en ervaren personen afkomstig van landen buiten de Europese Unie (EU) in hogere mate onvervulde behoeften. Dit kan te wijten zijn aan verschillen tussen België en het land van origine betreffende het gezondheidszorgsysteem, maar ook betreffende soorten geneeswijzen. Verschillende (Belgische) studies beschrijven dat bepaalde etnische groepen deels vertrouwd blijven aan de medicinale cultuur uit het land van origine, maar op verschillende niveaus op barrières botsen. Door de toenemende instroom van personen afkomstig van landen buiten de EU, is er nood aan een beter begrip van deze medicinale culturen binnen het Belgisch gezondheidszorg systeem om tot een betere connectie te komen.

Onderzoeksvraag: Welke kennis ontbreekt betreffende de medicinale culturen van personen met een eerstegeneratie migratieachtergrond in België? Wat is geweten over de ervaring en de idee van ziekte en gezondheid binnen de culturen van deze individuen? Welke kennis bestaat er betreffende logistiek, veiligheid en kwaliteit van hun traditionele geneeswijzen? Welke barrières ondervinden zij bij het benaderen van de eerstelijns gezondheidszorg in België?

Methode: Het betreft een kwalitatief onderzoek waarbij zeven semigestructureerde interviews werden uitgevoerd bij huisartsen (2 individuen), personen met een eerste-generatie migratieachtergrond (1 individu, 1 groep) en intermediaire personen (3 individuen). Een thematische analyse werd verricht met toepassing van een open coderingsproces. Uiteindelijk werden drie finale thema’s geselecteerd.

Resultaten: Een eerste thema betreft traditionele, complementaire en alternatieve geneeswijzen (TCAG). De meest toegepaste vormen van TCAG zijn planten, andere voedingsproducten en spirituele genezing. TCAG zijn bereikbaar via uiteenlopende netwerken en worden verdergezet in België om verscheidene redenen. Een tweede thema betreft barrières tussen [1] eerstelijnszorg en personen met migratieachtergrond, [2] personen met migratieachtergrond en TCAG en [3] eerstelijnszorg en TCAG. Deze barrières vormen een belangrijke belemmerende factor betreffende de gezondheidszorg voor personen met migratieachtergrond. Om deze barrières te overwinnen, worden enkele mogelijke oplossingen aangekaart in een laatste thema. De voornaamste voorstellen zijn het vereenvoudigen van het gezondheidszorgsysteem in België, meer aandacht voor cultureel bewustzijn bij zorgverleners, meer aandacht voor het wegwijs maken van personen met migratieachtergrond binnen het gezondheidszorgsysteem en een betere acceptatie van TCAG.

Conclusie: Dit exploratief kwalitatief onderzoek heeft de connectie onderzocht tussen de eerstelijnszorg in België, personen met migratieachtergrond en TCAG. De verschillende vormen van TCAG, maar ook barrières tussen de actoren van hogergenoemde connectie werden uitvoerig besproken. Hiernaast werden reeds enkele mogelijke oplossingen aangekaart die de connectie

zouden kunnen versterken. Een grootschalig onderzoek met meerdere onderzoekers en een grotere groep patiënten en experten is een vereiste om het gebruik van TCAG en de verschillende barrières meer gedetailleerd in kaart te kunnen brengen. Dit kan bijdragen tot een betere ontwikkeling van de voorgestelde oplossingen.